

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ

«кінологія і філінологія з основами першої
долікарської ветеринарної допомоги»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр

Спеціальність 211 Ветеринарна медицина

Освітня програма «Ветеринарна медицина»

Рік навчання 4, семестр 7

Форма навчання денна

Кількість кредитів ЄКТС 3

Мова викладання українська

Радзиховський Микола Леонідович

Лектор курсу

Контактна інформація Tel. 067-725-6507

лектора (e-mail) e-mail: radzykhovskyi_ml@nubip.edu.ua

Сторінка курсу в eLearn <https://elearn.nubip.edu.ua/enrol/index.php?id=2172>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Однією з перших одомашнених людиною тварин, більше 10 тисяч років тому, були собаки, і на сьогодні налічується більше 700 порід собак. Коти почали розповсюджуватися світом майже одночасно із собаками на території сучасної Туреччини. Коти – одні з найпопулярніших домашніх тварин компаньйонів з півмільярдною чисельністю у світі. Дрібні тварини, а саме собаки і коти у більшості країн світу є лідерами серед домашніх улюбленців, кількість яких постійно зростає і за останні 10 років має приріст на 1,4 %. Встановлено, що більше 60% європейських родин мають домашніх тварин і більшість з яких є собаки і коти. Багато досліджень підтвердили вагому і незамінну роль домашніх тварин у житті людини їх позитивний вплив на психосоціальне та психічне здоров'я своїх власників. Адже володіння домашніми тваринами може підвищити активність власників зменшити ризик депресії та психічного стресу і підвищити самооцінку. Згідно з

соціологічним опитуванням 57 % українців мають домашніх тварин і входить у топ-10 країн щодо найбільшої кількості домашніх котів. У той самий час, за даними Washington Post, Україна має значну кількість безпритульних тварин. Збільшення популяції тварин, а особливо безпритульних неминуче призводить до напруження епізоотологічної ситуації, щодо захворювань різної етіології, які переважно не несуть економічних витрат, але мають значну моральну складову для власників, адже, безумовно, втрата внаслідок загибелі через хворобу їхнього улюбленця може бути непоправною. Курс передбачає розгляд санітарно-гігієнічних особливостей контакту людини з тваринами компаньйонами та законодавчої бази щодо жорстокого поводження з тваринами. *Імплементувати* основи зоопсихології для розуміння поведінки тварини. Вивчений курс допоможе проводити першу долікарську допомогу собакам і котам і визначитись з вектором особливостей профілактики.

Компетентності ОП:

Інтегральні компетентності (ІК):

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі ветеринарної медицини, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

загальні компетентності (ЗК):

1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
3. Знання та розуміння предметної галузі та професії.
4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
5. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
7. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
8. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
9. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами інших галузей знань/видів економічної діяльності).

фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

1. Здатність встановлювати особливості будови і функціонування клітин, тканин, органів, їх систем та апаратів організму тварин різних класів і видів – ссавців, птахів, комах (бджіл), риб та інших хребетних.

2. Здатність використовувати інструментарій, спеціальні пристрої, прилади, лабораторне обладнання та інші технічні засоби для проведення необхідних маніпуляцій під час професійної діяльності.

3. Здатність дотримуватися правил охорони праці, асептики та антисептики під час фахової діяльності.

4. Здатність проводити клінічні дослідження з метою формулювання висновків щодо стану тварин чи встановлення діагнозу.

5. Здатність організовувати і проводити лабораторні та спеціальні діагностичні дослідження й аналізувати їх результати.

6. Здатність застосовувати знання з біобезпеки, біоетики та добробуту тварин у професійній діяльності.

7. Здатність здійснювати просвітницьку діяльність серед працівників галузі та населення.

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Годин и (лекції/ лабора торні/ самості йні)	Результати навчання	Завдання	Оцін юван ня
6 семестр				
Модуль 1. Санітарне значення вірусів				
Тема 1. Стойкість вірусів та загальні принципи санітарно вірусологічно го дослідження об'єктів довкілля і харчових продуктів.	2/2/8	Знати – предмет і задачі санітарної вірусології; про стойкість вірусів у навколишньому середовищі; загальні принципи санітарно вірусологічного дослідження об'єктів довкілля і харчових продуктів. Вміти – здійснити санітарно вірусологічний контроль води	Підготовка до лекцій ((попереднє ознайомлення з презентацією та повнотекстова лекція на eLearn). Виконання лабораторних робіт (за методичними рекомендаціями - під час лабораторних занять та самостійно - в eLearn). Виконання самостійної роботи (завдання на eLearn). Підготовка та написання модульного тесту (описова частина у формі письмової / усної	10

			відповіді - в аудиторії, тест - в eLearn).	
Тема 2. Родина Picornaviridae	2/2/8	Знати – загальну характеристику родини Picornaviridae, класифікацію; Пікорнавіруси, як контамінанти харчових продуктів. Вміти – здійснити санітарно вірусологічний контроль ґрунту.	Підготовка до лекцій ((попереднє ознайомлення з презентацією та повнотекстова лекція на eLearn). Виконання лабораторних робіт (за методичними рекомендаціями - під час лабораторних занять та самостійно - в eLearn). Виконання самостійної роботи (завдання на eLearn). Підготовка та написання модульного тесту (описова частина у формі письмової / усної відповіді - в аудиторії, тест - в eLearn).	
Тема 3. Родина Reoviridae.	2/2/8	Знати – загальну характеристику родини Reoviridae, класифікацію; ротавіруси А,В,С,Д,Е,Ф,Г,Н; ротавіруси, як контамінанти об'єктів довкілля, харчових продуктів і ін. Вміти – здійснити санітарно вірусологічний контроль повітря.	Підготовка до лекцій ((попереднє ознайомлення з презентацією та повнотекстова лекція на eLearn). Виконання лабораторних робіт (за методичними рекомендаціями - під час лабораторних занять та самостійно - в eLearn). Виконання самостійної роботи (завдання на eLearn). Підготовка та написання модульного тесту (описова частина у формі письмової / усної відповіді - в аудиторії, тест - в eLearn).	
Модуль 1.	36		Тестування (у т.ч. на eLearn і classtime).	20
Всього за 1 модуль				30
Модуль 2. Санітарно-вірусологічний контроль різних об'єктів				
Тема 4. Санітарно вірусологічне дослідження води.	2/2/9	Знати – класифікацію води за походженням; типи і види питної води; санітарно гігієнічні вимоги до питної води; санітарно-топографічне обстеження джерел водопостачання	Підготовка до лекцій ((попереднє ознайомлення з презентацією та повнотекстова лекція на eLearn). Виконання лабораторних робіт (за методичними рекомендаціями - під час лабораторних занять та самостійно - в eLearn).	15

		(паспортизація вододжерел). Вміти – здійснити санітарно вірусологічний контроль змивів з різних об'єктів (приміщень, обладнання, предметів побуту та ін.).	Виконання самостійної роботи (завдання на eLearn). Підготовка та написання модульного тесту (описова частина у формі письмової / усної відповіді - в аудиторії, тест - в eLearn).
Тема 5. Санітарно вірусологічне дослідження повітря.	2/2/9	Знати – про епідемічну роль присутності вірусів у повітряному середовищі; джерела та шляхи вірусної контамінації повітря; санітарно-вірусологічне дослідження повітря закритих приміщень та атмосферного повітря. Вміти – здійснити санітарно вірусологічний контроль м'яса і м'ясопродуктів.	Підготовка до лекцій ((попереднє ознайомлення з презентацією та повнотекстова лекція на eLearn). Виконання лабораторних робіт (за методичними рекомендаціями - під час лабораторних занять та самостійно - в eLearn). Виконання самостійної роботи (завдання на eLearn). Підготовка та написання модульного тесту (описова частина у формі письмової / усної відповіді - в аудиторії, тест - в eLearn).
Тема 6. Санітарно вірусологічне дослідження змивів із предметів побуту.	2/2/9	Знати – санітарно вірусологічне дослідження змивів з предмету побуту; оцінку санітарно вірусологічного стану об'єктів дослідження. Вміти – здійснити санітарно вірусологічний контроль молока і молочних продуктів.	Підготовка до лекцій ((попереднє ознайомлення з презентацією та повнотекстова лекція на eLearn). Виконання лабораторних робіт (за методичними рекомендаціями - під час лабораторних занять та самостійно - в eLearn). Виконання самостійної роботи (завдання на eLearn). Підготовка та написання модульного тесту (описова частина у формі письмової / усної відповіді - в аудиторії, тест - в eLearn).
Тема 7. Санітарно вірусологічне дослідження харчових продуктів.	2/4/9	Знати – вірофлору харчових продуктів та її епідеміологічну роль; роль харчового фактору у розповсюдженні вірусних інфекцій;	Підготовка до лекцій ((попереднє ознайомлення з презентацією та повнотекстова лекція на eLearn). Виконання лабораторних робіт (за методичними

		про поширення кишкових вірусів через молоко та овочі; виявлення ентеро-, рео-, аденовірусів та вірусу герпісу в гідробіонтах; методи санітарно-вірусологічних досліджень харчових продуктів. Вміти – здійснити санітарно вірусологічний контроль риби і гідробіонтів.	рекомендаціями - під час лабораторних занять та самостійно - в eLearn). Виконання самостійної роботи (завдання на eLearn). Підготовка та написання модульного тесту (описова частина у формі письмової / усної відповіді - в аудиторії, тест - в eLearn).	
Модуль 2	54		Тестування (у т.ч. на eLearn і classtime)	25
Всього за 2 модуль				40
Всього за 6 семестр/навчальна робота				70
Залік				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

<i>Політика щодо дедлайнів та перескладання:</i>	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
<i>Політика щодо академічної доброчесності:</i>	Списування під час модульних робіт та екзаменів заборонені (у т.ч. із використанням мобільних девайсів).
<i>Політика щодо відвідування:</i>	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету).

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

$R_{nr} = (M1+M2)/2 \times 0,7$, де R_{nr} – рейтинг з навчальної роботи, $M1, M2$ – бали за модуль. Для визначення рейтингу студента із засвоєння дисципліни $R_{дис}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента з навчальної роботи R_{nr} (до 70 балів): $R_{дис} = R_{nr} + R_{ат}$.

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	Зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	Незадовільно	Не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Б'ятець В., Новіцька О.В. Діагностика хвороб м'ясоїдних, що проявляються розладами шлунково-кишкового тракту. *Здобутки студентської молоді у вирішенні науково-практичних питань ветеринарної медицини* : матеріали II (69) міжнар. студ. наук.-практ. конф. Київ, 2015. С. 232–233.

2. Вербицький П.І., Бусол В.О., Достоевський П.П. Довідник лікаря ветеринарної медицини. Київ : Урожай, 2004. 1280 с.

3. Вікторов О. П. Сучасні підходи до вивчення та контролю побічної дії ліків. *Фармацевтичний журнал*. 1995. № 6. С. 6–12.

4. Галатюк О.Є., Радзиховський М.Л. Організація профілактичних та оздоровчих заходів при інфекційних хворобах тварин Методичний посібник (Гриф надано МОН України 08.07.2013) Житомир ПП «Рута», 2013. 456 с.

5. Гутий Б., Ничипорук С., Радзиховський М. Ще раз про евтаназію *Сільський господар*. 2022. Львів. С. 26–31.

6. Довгій Ю.Ю., Радзиховський М.Л., Дубова О.А., Феценко Д.В., Нікітін О.А., Бахур Т.І., Дишкант О.В., Довгій М.Ю.. Паразитарні та інфекційні хвороби м'ясоїдних тварин : навч. посібник / под ред. Ю.Ю. Довгія. Вид. 2-ге, пер. і доп. Житомир: Полісся, 2016. 320 с.

7. Довідник ветеринарних препаратів / І. Я. Коцюмбас та ін. Львів : ТзОВ ВФ Афіша, 2013. 1596 с.

8. Дубова О.А., Фещенко Д.В., Бахур Т.І., Антіпов А.А., Згозінська О.А., Дубовий А.А. Протозойні хвороби м'ясоїдних тварин. Біла Церква : БНАУ, 2019. 254 с.

9. Євстаф'єва В.О., Кручиненко О.В., Клименко О.С., Мельничук В.В. Юридичні аспекти щодо адаптації українського законодавства до вимог Європейського Союзу з питань жорстокого поводження з тваринами. *Вісник ПДДА*. 2017. № 1–2. С. 104–107.

10. Єсіна Е., Потоцький М. Значення патоморфологічних досліджень у діагностиці захворювань тварин. *Ветеринарна медицина України*. 2007. № 3. С. 27–30.

11. Клаасен Е., Бергман Ж. Деякі факти та цифри про вакцинацію собак проти парвовірусної інфекції. *Проблеми ветеринарного обслуговування дрібних домашніх тварин* : матеріали. VII міжнар. наук.-практ. конф., 2-5 жов. 2002 р. Київ НАУ. 2002. С. 20-24.

12. Корнієнко Л.Є., Уховський В.В., Карпуленко М.О., Мороз О.А., Царенко Т.М., Радзиховський М.Л., Руда М.Є. Епізоотична ситуація в світі з транскордонних хвороб тварин. *One Health Journal*. 2024. Т. 2(II). С. 41–58.

13. Лісова В.В., Радзиховський М.Л. Коронавірусна інфекція собак : монографія. Київ: ЦП «Компринт», 2019. 126 с.

14. Лісова В.В., Радзиховський М.Л., Дишкант О.В. «Парвовірози в собак» : Житомир: ПП «Євро-Волинь», 2022. 208 с.

15. Ничипорук С.М., Радзиховський М.Л. Великі серця маленьких друзів. *Науково-технічний бюлетень ДНДКІ ветеринарних препаратів та кормових добавок України і Інституту біології тварин НААН*. 2022. Вип. 23. № 1. С. 105–110.

16. Ничипорук С.М., Дишкант О.В., Радзиховський М.Л., Мельник В.В., Сачук Р.М., Посттравматичний стресовий розлад собак в умовах воєнного стану. *Науково-технічний бюлетень ДНДКІ ветеринарних препаратів та*

кормових добавок України і Інституту біології тварин НААН. 2023. Вип. 24. № 2. С. 137–144.

17. Ничипорук С.М., Радзиховський М.Л., Гутий Б.В. Огляд: евтаназія і способи евтаназії тварин. *Науковий вісник ЛНУВМ та БТ ім. С.З. Гжицького. Львів, 2022. Т. 24, № 105. С. 141–148.*

18. Радзиховський М.Л. Моніторинг ентеритів вірусної етіології у собак *Науковий вісник ЛНУВМ та БТ ім. С.З. Гжицького. Сер. Ветеринарні науки. Львів, 2016. Т. 18, № 1 (65), Ч. 1. С. 138–142.*

19. Радзиховський М.Л., Дишкант О.В., Мельник В.В., Уховський В.В., Сокульський І.М. Коронавірусні інфекції у собак : – Житомир : ПП «Євро-Волинь», 2023. – 228 с.

20. Фасоля В. П. Структура внутрішніх хвороб собак у м. Житомирі. *Вісник БДАУ. 2001. Вип. 18. С. 158–163.*

21. Ящук О.В., Черевач Н.В., Вінніков А.І. Моніторинг розповсюдження вірусів серед домашніх котів і собак у м. Дніпропетровськ. *Вісник ДНУ. Серія Біологія, медицина. 2014. № 5 (1). С. 23–27.*